

PROGRAM PROFILAKTYKI

**w Zespole Szkół Nr 1
im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu
w latach 2014 – 2019**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Podstawa prawna programu profilaktyki
- III. Działania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia (1°)
- IV. Stałe działania pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia
- V. Działania szkoły w zakresie profilaktyki drugiego stopnia (2°)
- VI. Działania szkoły w zakresie rozwijania czynników chroniących
- VII. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu
- VIII. Procedura interwencyjna
- IX. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych
- X. Ewaluacja programu

I. Wstęp

1. Program profilaktyki w Zespole Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów, oraz potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły.
2. Profilaktyka w ZS Nr 1 jest procesem wspierania zdrowia i poczucia własnej wartości oraz przeciwdziałania czynnikom destrukcyjnym.
3. Działania z zakresu profilaktyki ograniczają się do profilaktyki pierwszego i drugiego stopnia.

Profilaktyka pierwszego stopnia uwzględnia działania skierowane do:

- **całej społeczności uczniowskiej** mające na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi
- **do nauczycieli i pracowników szkoły**
- **do rodziców uczniów**

Profilaktyka drugiego stopnia uwzględnia działania skierowane do uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności, pomagające im w jego redukcji.

4. Działania pierwszego stopnia prowadzone są na **poziomie informacyjnym**, **edukacyjnym** oraz na **poziomie działań alternatywnych**.

Działania na poziomie informacyjnym w zakresie profilaktyki są działaniami wspierającymi działania główne, same bowiem nie prowadzą do redukcji zachowań destrukcyjnych.

Działania edukacji psychologicznej i społecznej, to działania, które dostarczają takiej wiedzy i umiejętności, aby uczniowie mogli lepiej radzić sobie z zagrożeniami (uzależnieniami, stresem).

Działania alternatywne mają za zadanie zaspokoić takie potrzeby uczniów jak: potrzeby zabawy, kontaktów z rówieśnikami, potrzeby rozwijania zainteresowań, pasji, itp.

5. Program profilaktyki jest powiązany ze statutem i programem wychowawczym szkoły.
6. Programem profilaktyki objęto całą społeczność szkolną tzn.

- uczniów
 - nauczycieli
 - rodziców
7. Zadanie realizacji programu, po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców, spoczywa na wszystkich nauczycielach, przy współpracy ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny.
8. Program profilaktyki oparto o:
- przepisy prawne
 - programy narodowe takie jak: Program Ochrony Zdrowia, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Program Przeciwdziałania Narkomanii itp.
 - Statut Szkoły, Program Wychowawczy Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania
9. Program profilaktyki podlega ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Wyniki jej podaje się do wiadomości rady pedagogicznej, rodziców i uczniów.

II. Podstawa prawna programu profilaktyki

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r.
3. Program Polityki Prorodzinnej Państwa przygotowany przez Międzyresortowy Zespół ds. Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa powołany przez Prezesa Rady Ministrów i przyjęty w dniu 17 listopada 1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwana "ustawą o systemie oświaty" (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329; zm.: z 1996 r. Nr 106, poz. 496; z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943; z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126; z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 299 i Nr 48, poz. 550)
5. Ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej, zwana "ustawą o pomocy społecznej" (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414; zm.: z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756, Nr 162, poz. 1118 i 1126; z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001; z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238.)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwana "ustawą o wychowaniu w trzeźwości" (Dz. U. Nr 35, poz. 230; zm.: z 1984 r. Nr 34, poz. 184; z 1987 r. Nr 33, poz. 180; z 1989 r. Nr 35, poz. 192; z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431; z 1991 r. Nr 73, poz. 321 i Nr 94, poz. 419; z 1993 r. Nr 40, poz. 184; z 1996 r. Nr 127, poz. 593; z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770; z 1998r. Nr 106, poz. 668; z 2000 r. Nr 12, poz. 136)
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwana "ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii" (Dz. U. Nr 75, poz. 468; zm.: z 1997 r. Nr 88, poz. 554; z 1998 r. Nr 106, poz. 668; z 2000 r. Nr 20, poz. 256.)

8. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, zwana "ustawą o ochronie zdrowia psychicznego" (DZ. U. Nr 111 poz. 535; zm.: z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 113, poz. 731; z 1998 r. Nr 106, poz. 668; z 1999 r. Nr 11, poz. 95.)
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, zwana "ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu" (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55; zm. 1997 r. Nr 88, poz. 554 i 121, poz. 770; z 1999 r. Nr 96, poz. 1107.)
10. Statut Szkoły
11. Program Wychowawczy Szkoły
12. Wewnątrzszkolny System Oceniania

III. Działania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia

Działania profilaktyczne skierowane do młodzieży w oparciu o model informacyjny

Model informacyjny na celu:

- ułatwienie uczniom wejście w społeczność szkolną poprzez znajomość prawa
- dostarczenie rzetelnej wiedzy o uzależnieniach i ich skutkach oraz wyjaśnienie mechanizmów uzależnień
- zmniejszenie stresu związanego z nauką szkolną

We wszystkich klasach w oparciu o model informacyjny należy przeprowadzić niżej podane działania.

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
1. Zapoznanie z obowiązującymi regulaminami szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Programem Wychowawczym Szkoły i Programem Profilaktyki • informowanie o regulaminach pracowni.
2. Zapoznanie z prawami człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków ucznia • Spotkania z pedagogiem szkolnym na temat praw człowieka • Udział młodzieży w akcji dotyczącej praw człowieka • Spotkania z pracownikami instytucji działających na rzecz praw człowieka. • Wykonanie gazetki ściennej dotyczące tej problematyki w świetlicy szkolnej
3. Zapoznanie z technikami efektywnego uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze na temat technik uczenia się. • Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i pedagogiem w ramach warsztatów • Promocja czytelnictwa
4. Przybliżenie tematyki okresu dojrzewania	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z lekarzami, pielęgniarką szkolną. • Godziny wychowawcze dotyczące okresu

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
	<p>dojrzewania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych. • Wykonanie gazetki ściennej w świetlicy szkolnej.
<p>5. Zapoznanie z zagrożeniami XXI wieku (uzależnienia, nerwice, stresy, choroby cywilizacyjne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze o motywach sięgania po środki uzależniające. • Godziny wychowawcze o społecznych, ekonomicznych i psychicznych skutkach uzależnień. • Spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu, Sądu Rodzinnego i Nieletnich na temat prawnej odpowiedzialności młodzieży. • Spotkania z lekarzami na temat HIV - AIDS oraz chorób zakaźnych. • Spotkania z położnymi na temat raka piersi w ramach akcji „Różowa wstążeczka” • Godziny wychowawcze dotyczące zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia). • Wykonanie gazetki ściennej dotyczące zagrożeń XXI wieku. • Udział w konkursach dotyczących zagrożeń, np. o AIDS, narkomanii itp. • Zajęcia profilaktyczne dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii i agresji elektronicznej.
<p>6. Diagnozowanie potrzeb bytowych uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze na temat możliwości udzielania uczniom pomocy materialnej na terenie szkoły, miasta, powiatu. • Indywidualne rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawcę lub pedagoga.

Działania profilaktyczne skierowane do młodzieży w oparciu o model edukacyjny

W skład modelu edukacyjnego wchodzi model edukacji psychologicznej i model uczenia umiejętności społecznych.

Model edukacji psychologicznej:

- wspiera rozwój osobowy ucznia
- zakłada, że jednostka dobrze przystosowana i dobrze radząca sobie z trudnościami będzie zdolna do podejmowania racjonalnych decyzji
- obejmuje działania zorientowane na właściwy wybór, rozwijanie samoświadomości i samooceny

Model uczenia umiejętności społecznych:

- kształtuje i rozwija umiejętności funkcjonowania w sytuacjach społecznych,
- przygotowuje młodych ludzi do radzenia sobie z negatywną presją rówieśników tzw. psychiczne uodpornienie,
- kształtuje postawy asertywności, uczy mówienia NIE, wyrażania własnych opinii i oczekiwań oraz dobierania sobie przyjaciół,
- wskazuje bezpieczne sposoby wchodzenia w dorosłość.

We wszystkich klasach I w oparciu o model edukacyjny należy przeprowadzić niżej podane działania.

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
1. <i>Kształtowanie umiejętności adaptacyjnych w nowym środowisku</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rajdy integracyjne i zajęcia psychoedukacyjne • Akcja „Sprzątania świata”, • Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe i szkolne (Otrzęsiny w Internacie, Andrzejki).
2. <i>Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym</i> Warsztaty radzenia sobie ze stresem – „Stres pod kontrolą”	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze szkołą (jej funkcjonowaniem i specyfiką) • Pomoc koleżeńska w nauce. • Indywidualna pomoc pedagoga szkolnego w zakresie rozpoznawania dysfunkcyjności i kierowanie do Poradni Pedagogiczno Psychologicznej. • Poinformowanie uczniów o możliwościach pomocy materialnej.
3. <i>Przygotowanie do funkcjonowania w grupie społecznej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wycieczek klasowych • Przygotowanie klasowej Wigilii, Andrzejek, Mikołajek itp.
4. <i>Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania dotyczące przyczyn i skutków uzależnień • warsztaty i treningi • gazetki tematyczne • konkursy • Działania propagujące wolne od uzależnień formy spędzania wolnego czasu (wycieczki, rozgrywki sportowe itp.). • Spotkania z pracownikami TZN, MONAR - pracującymi z młodzieżą uzależnioną.
5. <i>Rozpoczęcie działań profilaktycznych - Dzień Wolny od uzależnień</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty asertywności. • Spotkania z młodzieżowymi liderami promocji zdrowia. • Udział klasy w happeningu lub innej formie dotyczącej promocji zdrowia oraz promującej działania artystyczne uczniów.

We wszystkich klasach II w oparciu o model edukacyjny należy przeprowadzić niżej podane działania. Działania zorientowane na właściwy wybór

Zadania	Formy realizacji
<p>1. Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • werbalizację potrzeb • radzenie sobie z presją grupy • wzajemne wspieranie • sztukę odmawiania 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty zachowań asertywnych. • Spotkania z pracownikami TZN. • Realizacja na godzinach wychowawczych tematów o systemie wartości, kształtowaniu charakteru itp. • Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Konkursy, filmy, inscenizacje i ich omawianie.
<p>2. Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizę przyczyn zakłóceń w procesie komunikacji • rozwijanie umiejętności aktywnego słuchania • poznanie zasad skutecznej komunikacji • rozwijanie empatii 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty doskonalące umiejętności komunikowania się. • Warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów. • Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • Realizacja zasad skutecznej komunikacji na wszystkich zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
<p>3. Kształtowanie pozytywnego myślenia o sobie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie swoich mocnych stron • docenianie własnych, najmniejszych sukcesów 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty dotyczące poczucia własnej wartości. • Trening interpersonalny. • Doskonalenie technik uczenia się. • Organizowanie kół zainteresowań umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, umiejętności, uzdolnień. • Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.), poprzez pochwały, nagrody.
<p>4. Podsumowanie rocznych działań profilaktycznych w klasach II - "Dzień Wolny od Uzależnień"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze na temat systemu wartości i kształtowania charakteru. • Spotkania z pracownikami TZN, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej • Udział w happeningu na temat zdrowia.
<p>5. Profilaktyka chorób XXI w.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z lekarzami różnych specjalności. • Omawianie tematyki dbałości o zdrowie godzinach do dyspozycji wychowawcy.

Zadania	Formy realizacji
	<ul style="list-style-type: none">• Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej i dyskusje nad nimi.• Organizacja i udział uczniów w konkursach i olimpiadach wiedzy o chorobach (AIDS, narkomania, alkoholizm, zawały serca itp.).• Organizacja akcji:<ul style="list-style-type: none">○ Czerwona Wstążeczka○ Dzień bez papierosa○ Światowy Dzień Walki z AIDS itp.

We wszystkich klasach III i IV w oparciu o model edukacyjny należy przeprowadzić niżej podane działania. Kształtowanie odpowiedzialności za życiowe wybory

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
<p><i>Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień poprzez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień • zwalczanie mitów narkotykowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze na temat społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień. • Filmy o uzależnieniach i dyskusje na godzinach wychowawczych. • Spotkania z osobami pracującymi z młodzieżą uzależnioną - lekarze, terapeuci. • Spotkania z pracownikami Powiatowej Komendy Policji na temat odpowiedzialności kierowcy.
<p><i>Doskonalenie umiejętności interpersonalnych poprzez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poszanowanie godności innych • poszanowanie zdrowia i życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty doskonalące umiejętności interpersonalne. • Godziny wychowawcze lub tematy na lekcjach religii o hierarchii wartości, ideałach. • Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych w literaturze itp.
<p><i>Kształtowanie odpowiedzialności:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • za siebie i innych • za podejmowane decyzje i zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze dotyczące właściwych wyborów. • Działalność w organizacjach szkolnych. • Zachęcanie do pomocy koleżeńskiej w nauce. • Udział młodzieży w WOŚP. • Aktywna współpraca z Domem Dziecka w Grotnikach i Dąbrowce Wielkiej
<p><i>Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z policjantami Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu, pracownikami Sądu Rejonowego w Zgierzu, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zgierzu • Udział młodzieży w rozprawach sądowych. • Godziny wychowawcze dotyczące obowiązków ucznia i konsekwencji za ich lekceważenie.
<p><i>Kształtowanie postaw tolerancji dotyczących:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • AIDS • różnych wyznań religijnych • różnych narodowości 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z osobami różnych wyznań religijnych. • Dyskusowanie o problematyce tolerancji na godzinach wychowawczych, religii, wychowaniu do życia w rodzinie itp.

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
<ul style="list-style-type: none">• odmiennych poglądów itp.	<ul style="list-style-type: none">• Spotkania z pracownikami ośrodków MONAR, z lekarzami.• Warsztaty tolerancji, HIV - AIDS.• Olimpiada wiedzy o AIDS.• Spotkania z pracownikami SANEPID.• Gazetki tematyczne, konkursy plastyczne.• Przekazywanie informacji o AIDS na lekcjach biologii.
<i>Podsumowanie działalności profilaktycznej</i>	<ul style="list-style-type: none">• Warsztaty doskonalące działania asertywne i radzenia sobie ze stresem.• Godziny wychowawcze dotyczące odpowiedzialności za siebie.• Udział w happeningu o zdrowiu.

We wszystkich klasach w oparciu o model edukacyjny należy przeprowadzić niżej podane działania. Przygotowanie do pełnienia nowych ról społecznych

Działania profilaktyczne	Formy realizacji
<p><i>Przygotowanie do zdawania egzaminów:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • maturalnych • na uczelnie wyższe itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z regulaminem egzaminu maturalnego. • Realizacja tematyki "Jak zdać egzamin" na wszystkich przedmiotach maturalnych. • Spotkania z pracownikami wyższych uczelni. • Udział w Dniach Otwartych uczelni. • Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zgierzu w zakresie indywidualnej pomocy w wyborze studiów. • Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie wyższym (wypożyczenie informatorów, gazetki informacyjne). • Udział w próbnej maturze.
<p><i>Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi, redukującymi napięcie przed egzaminami</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty radzenia sobie ze stresem „Stres pod kontrolą”. • Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • Warsztaty kreowania własnej kariery zawodowej (CPKZ).
<p><i>Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z lekarzami Stacji Krwiodawstwa. • Spotkania z pracownikami PCK. • Pomoc koleżeńska w nauce. • Propagowanie i praca młodzieży w szkolnym wolontariacie.

Działania profilaktyczne skierowane do rodziców

Działania ZS nr 1 skierowane do rodziców mają im pomóc w trudnej sztuce wychowania dzieci.

Zadania skierowane do rodziców	Formy realizacji
<p>Informowanie o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracy szkoły i jej regulaminach • funkcjonowaniu dziecka w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze Statutem Szkoły, WSO, Programem Wychowawczym • Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na spotkaniach z rodzicami. • Rozmowy telefoniczne z rodzicami.
<p>Włączanie rodziców do pracy na rzecz szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z wychowawcami (indywidualne i grupowe). • Rozpoznawanie oczekiwań rodziców (ankiety). • Pomoc rodziców przy organizacji imprez klasowych i szkolnych. • Zapraszanie rodziców na imprezy szkolne i klasowe.
<p>Doskonalenie wiedzy i umiejętności z zakresu wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z pracownikami instytucji działającymi na rzecz dzieci i rodzin. • Udział na posiedzeniach rady pedagogicznej przedstawicieli Rady Rodziców. • Spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, Sądu, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej • Zajęcia profilaktyki uzależnień - TZN, pedagog. • Wskazanie (służenie) literaturą pedagogiczno-psychologiczną. • Indywidualne spotkania z wychowawcą, pedagogiem. • Spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

Działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli ZS nr 1

Zadania	Formy realizacji
<i>Stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie przepisów określających pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły. • Prezentowanie planów profilaktycznych podczas posiedzeń rad pedagogicznych. • Przygotowanie i przeprowadzanie rad szkoleniowych dotyczących pracy z młodzieżą w ramach profilaktyki. • Pomoc przy opracowaniach klasowych planów profilaktycznych. • Pokazowe lekcje dotyczące profilaktyki. • Udział wychowawcy w warsztatowych zajęciach prowadzonych w klasie. • Wskazanie literatury pedagogiczno-psychologicznej. • Służenie konspektami do pracy profilaktycznej.
<i>Propagowanie kursów i szkoleń</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie o kursach, szkoleniach w pokoju nauczycielskim. • Informowanie o formach doskonalenia podczas rad pedagogicznych i szkoleniach z zakresu profilaktyki.. • Diagnozowanie potrzeb w zakresie doskonalenia. • Promowanie nauczycieli doskonalących się w wychowaniu i profilaktyce. • Zachęcanie do tworzenia własnych programów profilaktycznych.
<i>Spotkania RP z pracownikami instytucji działających na rzecz dzieci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z pracownikami : • Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej • Sądu dla Nieletnich • Komendy Powiatowej Policji • Poradni Zdrowia Psychicznego
<i>Wspieranie nauczycieli w pracy wychowawczo-profilaktycznej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania wychowawców z pedagogiem i rozwiązywanie problemów wychowawczych w klasach. • Uwzględnianie problematyki profilaktyki w programach wychowawczych klasy - praca w zespołach samokształceniowych.

Działania pedagoga szkolnego z zakresu profilaktyki pierwszego stopnia (1)

Klasa	Działania stałe pedagoga
Klasa I	<p>Prowadzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoc przy zamianie klasy, profilu. • Spotkania na godzinach wychowawczych, informowanie o zadaniach pedagoga szkolnego. • Godziny wychowawcze na temat zasad uczenia się. • Godziny wychowawcze na temat praw ucznia, dziecka. • Dzień wolny od uzależnień. <p>Organizuje, koordynuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty antynarkotykowe - TZN. • Spotkania z pielęgniarką - higiena okresu dojrzewania. • Spotkania z przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • Spotkanie z rodzicami klas I na temat adaptacji uczniów i nowej szkole i pracy pedagoga. • Inne - wg potrzeb.
Klasa II	<p>Prowadzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze na temat Praw Człowieka. • Godziny wychowawcze na temat bieżących problemów klasy, pracy pedagoga. • Zajęcia dotyczące zapoznania ze strukturą szkolnictwa wyższego. • Warsztaty pogłębiające wiedzę uczniów o ich uzdolnieniach zawodowych. <p>Organizuje, koordynuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z pielęgniarką o chorobach XXI w. • Warsztaty wg potrzeb.
Klasa III	<p>Prowadzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze dotyczące bieżących problemów klasy. • Godziny wychowawcze dotyczące możliwości dalszego kształcenia. • Dzień wolny od uzależnień:

Klasa	Działania stałe pedagoga
	Organizuje, koordynuje: <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty profilaktyki uzależnień. • Spotkania z pielęgniarką dyplomowaną - rak piersi. • Spotkania z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji na temat odpowiedzialności młodych ludzi. • Spotkania antynikotynowe. • Warsztaty asertywności.
Klasa IV	Prowadzi: <ul style="list-style-type: none"> • Zakup informatorów i gromadzenie informacji o studiach wyższych. • Spotkania na godzinach wychowawczych dotyczące wyboru studiów, korzystania z informatorów. • Informator – Kierunki Studiów. Organizuje, koordynuje: <ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z absolwentami, studentami, pracownikami wyższych uczelni. • Warsztaty w Biurze Pracy - wyboru i poszukiwania pracy. • Warsztaty na temat stresu. • Spotkania z Pracownikami Stacji Krwiodawstwa.

Ponadto pedagog:

1. Udziela indywidualnej pomocy uczniom i rodzicom.
2. Opiekuje się dyspanserami (osobami skierowanymi lub prowadzonymi przez PPP):
 - informuje RP o dyspanserach
 - prowadzi informację o sytuacji w szkole
3. Przeprowadza wizyty domowe.
4. Organizuje pomoc koleżeńską dla osób mających kłopoty z nauką.
5. Organizuje konkursy dotyczące promocji zdrowia.
6. Prowadzi pedagogizację rodziców dotyczącą:
 - np. problemów adaptacyjnych w szkole ponadgimnazjalnej, przyczyn uzależnień i zapobiegania im
 - innych wg potrzeb
7. Dokonuje monitoringu i ewaluacji programu profilaktycznego:
 - analiza opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

- rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami
 - informowanie Rady Pedagogicznej i dyrekcji o sytuacji wychowawczej w szkole
8. Przygotowuje i prowadzi rady szkoleniowe dotyczące spraw wychowawczych profilaktycznych (tematyka wg potrzeb).
9. Promuje i wspiera uczniów słabo sytuowanych:
- rozpoznanie
 - stypendia szkolne dla uczniów
 - zakup biletów, obiadów itp.
10. Utrzymuje kontakt z instytucjami pracującymi z dziećmi, rodzinami:
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zgierzu
 - Sanepid
 - Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu
 - Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Zgierzu
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zgierzu
 - Straż Miejska
 - Sąd Rejonowy dla Nieletnich
 - Kuratorzy Sądowi
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
11. Opiekuje się SK PCK i Młodzieżowym Wolontariatem:
- organizuje konkursy dotyczące profilaktyki i promocji zdrowia
 - przygotowuje i prowadzi kursy pierwszej pomocy
 - zbiera odzież, żywność, zabawki i książki dla dzieci z domów dziecka, szpitali
 - dba o udział młodzieży w WOŚP
 - koordynuje pracę młodzieżowych wolontariuszy

V. Działania szkoły w zakresie profilaktyki drugiego stopnia (2)

Profilaktyka drugiego stopnia to działania wczesnej interwencji mające na celu ujawnienie osób lub grup o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności oraz pomaganiu im w redukcji tego ryzyka. To profesjonalna odpowiedź na konkretne trudności, zagrożenia i problemy.

Do grupy "wysokiego ryzyka" zaliczamy osoby, które:

- żyją w złych warunkach ekonomicznych
- wychowywane są w rodzinach patologicznych
- doświadczyły przemocy fizycznej i psychicznej
- doświadczyły przez dłuższy czas bólu fizycznego (choroby, urazy) oraz u których pojawiły się w zachowaniu już takie objawy jak:
 - wagary
 - zachowania agresywne, posługiwanie się wulgaryzmami
 - porzucenie szkoły
 - defekty w zakresie możliwości intelektualnych
 - dysfunkcyjność w zakresie psychicznym
 - podejmowały próby samobójcze
 - utrzymują kontakty z rówieśnikami odurzającymi się lub z grupami, w których normą są zachowania dysfunkcyjne
 - mają za sobą próby ze środkami odurzającymi
 - podjęły zbyt wcześnie inicjację seksualną

W przypadku stwierdzenia zachowań nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą, uczniem) pedagog lub dyrektor szkoły podejmują działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przewyciężania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa)

Są to:

- działania interwencyjne (kierowanie do specjalistycznych poradni, lekarzy, na zajęcia grup terapeutycznych)
- namowa
- nakaz

- zakaz
- kara statutowa - ma powstrzymać zachowanie sprzeczne z normami regulaminowymi i wpłynąć na poprawę postępowania ucznia naruszającego te normy
- przegrupowanie indywidualne i zbiorowe (chodzi o rozbić grupy nieformalne np. zmiana klasy, szkoły)

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednio działania prowadzi:

- pedagog szkolny (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną, z wychowawcą klasy, kierowanie do specjalistycznych poradni)
- grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.)
- profesjonaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny):
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Sąd dla Nieletnich

VI. Działania szkoły w zakresie rozwijania czynników chroniących

W Zespole Szkół nr 1 szczególny nacisk kładzie się na wcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym w myśl hasła "Lepiej i łatwiej oraz taniej zapobiegać niż leczyć", dlatego bardzo duży nacisk kładzie się na rozwijanie czynników chroniących. Należą do nich:

- Silna więź rodzinna.
- Zainteresowanie nauką szkolną (nakreślenie celów życiowych, zajęcie czasu wolnego, odciąganie od uzależnień).
- Praktyki religijne (wskazanie sensu życia, właściwych zachowań, dbałości o siebie, kolegów).
- Wiara w wartości społeczne, normy i prawo (wskazanie wartości życia społecznego, stosowanie i przestrzeganie prawa i norm społecznych).
- Przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych (wskazanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego, właściwe dobieranie kolegów, praca na rzecz innych).
- Pomoc materialna (zapobieganie problemom ekonomicznym, biedzie).
- Pomoc w nauce (likwidacja źródeł stresu).

Zadania	Formy realizacji
<i>Rozwijanie silnej więzi rodzinnej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja spotkań z rodzicami wspólnych z uczniami. • Włączanie rodziców do organizacji biwaków, wycieczek, prac na rzecz szkoły. • Organizowanie godzin wychowawczych, prowadzących przez ekspertów. • Godziny na temat roli społecznej dziecka, członka rodziny. • Warsztaty dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej. • Stosowanie listów pochwalnych dla Rodziców za pomoc szkole, wychowanie dziecka o szczególnych osiągnięciach.
<i>Rozwijanie zainteresowań nauką i szkołą</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z absolwentami szkoły, studentami. • Spotkania z olimpijczykami, zwycięzcami konkursów. • Działalność kół przedmiotowych i kół

Zadania	Formy realizacji
	zainteresowań. <ul style="list-style-type: none"> • Ekspozowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, w olimpiadach. • Organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi na godzinach wychowawczych. • Spotkania w Biurze Pracy na temat sytuacji na rynku pracy. • Kierowanie wniosków RP o nagrody Prezesa Rady Ministrów. • Zachęcanie do udziału w konkursach organizowanych przez uczelnie.
<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki religijne 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział księży - katechetów w radach szkoleniowych. • Przygotowanie ciekawych form zajęć. na rekolekcje z uwzględnieniem profilaktyki. • Wycieczki i pielgrzymki do Częstochowy i innych miejsc religijnego kultu. • Organizacja spotkań wigilijnych. • Uwzględnienie w tematyce lekcji religii zasad profilaktyki, sensu życia, celów życiowych itp. • Spotkania z osobami, którym udało się wyjść z sekt religijnych.
Kształtowanie wiary w wartości społeczne, normy, prawo	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów ze Statutem, WSO, regulaminem i włączanie przedstawicieli SU do ich opracowania. • Dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu regulaminów i statutów. • Godziny wychowawcze na temat praw człowieka. • Spotkania z pracownikami Sądu Rejonowego dla Nieletnich, Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej • Warsztaty dotyczące odpowiedzialności, wartości, celów życiowych. • Włączanie uczniów do samooceny w ramach ocen z zachowania. • Nagradzanie pracy na rzecz innych, szkoły.
Zachęcanie do przynależności do konstruktywnych grup rówieśniczych	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego w klasach I. • Działalność i wybory do Samorządu Uczniowskiego • Praca w SK PCK, wolontariacie. • Nagradzanie osób pracujących społecznie poprzez informowanie o ich pracy na stronie

Zadania	Formy realizacji
	internetowej szkoły, itp. <ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie zajęć sportowych, alternatywnych.
Zapobieganie niedostatkom ekonomicznym	<ul style="list-style-type: none"> • Wypożyczanie podręczników z biblioteki. • Pomoc jednorazowa pieniężna, zakup obiadów, biletów. • Stypendia szkolne. • Dopłaty za kino, teatr, wycieczki. • Kierowanie do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. • Zbiórki odzieży i innych rzeczy materialnych – Ogólnopolska Akcja „Szlachetna Paczka”.
7. Zapobieganie problemom w nauce	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawcze. • Pomoc wewnątrzklasowa. • Pomoc koleżeńska wewnątrzszkolna. • Indywidualne konsultacje z nauczycielem.

VII. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktyki

Obowiązki dyrektora:

1. Zna przyczyny i sygnały ostrzegawcze sięgania po środki uzależniające przez uczniów.
2. Pozyskuje Radę Rodziców do realizacji programu profilaktycznego.
3. Dąży do integracji grona pedagogicznego, Rady Rodziców, SU i ich współpracy w procesie profilaktyki.
4. Zna osoby i instytucje (z adresami i telefonami) pracującymi na rzecz dzieci i rodziny.
5. Planuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki.
6. Analizuje możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu.
7. Ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu (współpraca z gronem pedagogicznym, pedagogiem, specjalistami spoza szkoły).
8. Kontroluje realizację programu profilaktyki w szkole i dba o właściwy podział obowiązków w jego ramach oraz o systematyczne dokumentowanie jego realizacji (wpis w dziennikach wychowawcy, pedagoga).
9. Zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły.
10. Podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy posiadają, rozprowadzają, odurzają się środkami uzależniającymi lub nie przestrzegają statutu szkoły.
11. Nie lekceważy sygnałów o potrzebie pomocy uczniom.
12. Aprobuje alternatywne formy spędzania czasu wolnego i mobilizuje nauczycieli i uczniów.
13. Dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających poprzez:
 - wprowadzenie całkowitego zakazu posiadania narkotyków w szkole i wokół niej oraz ich używani,
 - wprowadzenie całkowitego zakazu palenia papierosów w szkole i wokół niej,
 - zabezpieczenie szkoły tak, aby osoby obce nie mogły wchodzić do szkoły (dyżury nauczycieli i pracowników - wejście do szkoły).
14. Promuje nauczycieli doskonalących się w zakresie wychowania i profilaktyki.

15. Sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel - uczeń, między uczniami oraz nauczyciel - rodzic.

16. Wspiera finansowo działania profilaktyczne na miarę możliwości szkoły.

Obowiązki pedagoga szkolnego

1. Przygotowuje i opracowuje program profilaktyczny szkoły. Dbą o jego ewaluację.
2. Prowadzi diagnozę zagrożeń młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim.
3. Informuje Radę Pedagogiczną o sytuacji wychowawczej w szkole i zagrożeniach oraz o problemach młodzieży.
4. Prowadzi szkolenia Rady Pedagogicznej na temat uzależnień, profilaktyki, zagrożeń, itp.
5. Prowadzi pedagogizację rodziców dotyczącą adaptacji klas I, profilaktyki uzależnień, komunikacji.
6. Prowadzi warsztaty i spotkania w klasach.
7. Zaprasza ekspertów spoza szkoły na zajęcia, spotkania i warsztaty.
8. Organizuje "Dzień Wolny od Uzależnień" jako podsumowanie rocznej pracy profilaktycznej.
9. Dbą o promocję zdrowego życia, alternatywne formy spędzania czasu wolnego (PCK, wolontariat, gazetki, konkursy).
10. Nie lekceważy sygnałów o potrzebie pomocy uczniom.
11. Dbą o strefę wolną od uzależnień wokół szkoły poprzez:
 - kontrolę boiska i toalet
 - współpracę ze Strażą Miejską w zakresie monitorowania terenu wokół szkoły
12. Współpracuje z instytucjami pracującymi na rzecz rodziny i dzieci, tj. :
 - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją
 - Sądem rodzinnym
 - Monarem,
 - Strażą Miejską
 - Powiatową Komendą Policji w Zgierzu
 - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zgierzu
 - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zgierzu
 - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
13. Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów.

14. Propaguje treści i programy profilaktyczne.
15. Jest liderem w zakresie profilaktyki w szkole.
16. Systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki oraz pomocy uczniom.
17. Współpracuje z rodzicami poprzez:
 - indywidualne spotkania i porady
 - zajęcia pedagogizacji rodziców
 - informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej

Obowiązki nauczycieli (nauczycieli wychowawców)

1. Poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zagrożeń młodzieży, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów (zdobywają kompetencje w zakresie profilaktyki).
2. Znają bardzo dobrze plan profilaktyki szkoły i uwzględniają go w swoich przedmiotach, planach wychowawcy klasy.
3. Zapoznają uczniów klasy i rodziców z zamierzeniami profilaktycznymi na dany rok.
4. Uczestniczą w radach szkoleniowych dotyczących zagrożeń młodzieży.
5. Starają się wprowadzać programy profilaktyczne dla uczniów i rodziców.
6. Uważnie obserwują swoich uczniów i reagują na pierwsze niepokojące objawy.
7. Znają środowisko rodzinne uczniów.
8. Utrzymują stały kontakt z rodzicami, pedagogiem i informują ich o wynikach nauce i sytuacji wychowawczej (palenie, picie, agresywne zachowanie, wagary, oceny niedostateczne).
9. Prowadzą "pedagogizację" rodziców i "wciągają ich" do realizacji programu profilaktycznego.
10. Działają zgodnie z Kodeksem Praw Ucznia, z Konwencją o Prawach Dziecka.
11. Współpracują z pedagogiem.
12. Dostarczają wzorców konstruktywnego stylu życia.
13. Pozyskują uczniów i rodziców do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych.
14. Utrzymują osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy, organizację pomocy koleżeńskiej w nauce).

Obowiązki rodziców

1. Uczestniczą we wszystkich spotkaniach organizowanych przez szkołę.
2. Reagują na każde wezwanie do szkoły.

3. Znają program wychowawczy i profilaktyki szkoły i wyrażają o nim swoje opinie.
4. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.
5. Dostarczają wzorów konstruktywnego stylu życia dzieciom.
6. Uczestniczą w pedagogizacji i programach profilaktycznych skierowanych do rodziców.
7. Włączają się aktywnie w życie klasy poprzez:
 - udział w realizacji godzin wychowawczych
 - udział w imprezach kulturalnych i wycieczkach klasowych
 - organizację biwaków klasowych
 - pomoc wychowawcy w prowadzeniu klasy
 - Zdobywają rzetelną wiedzę na temat środków odurzających, potrafią rozpoznać sygnały ostrzegawcze.
 - Dbają o dobry kontrakt z dzieckiem.

VIII. Procedura interwencyjna

Procedura interwencyjna w ZS nr 1 w przypadku:

Znalezienia narkotyku

- poinformować dyrektora szkoły, pedagoga
- zabezpieczyć narkotyk
- dyrektor, pedagog wzywa Policję (telefonicznie), w celu zabezpieczenia środka i spisania protokołu

Zauważenia u ucznia środka odurzającego

Jeśli uczeń ma mniej niż 18 lat - natychmiast wezwać rodziców

- poinformować pedagoga, wychowawcę
- zabezpieczyć środek przy świadkach (nie wolno przeszukiwać teczek, rzeczy osobistych ucznia)
- poinformować rzeczowo rodziców o zaistniałej sytuacji, zlecić wykonanie badań i przedstawienia ich wyników w szkole
- wezwać (jeśli jest to wskazane i możliwe) specjalistę z poradni lub punktu konsultacyjnego lub wskazać rodzicom adresy najbliższych placówek pomagających uczniom
- w porozumieniu z dyrektorem wezwać Policję, aby zabezpieczyć narkotyk

Stwierdzenia u ucznia objawów odurzenia

- nie pozostawiać go samego
- poinformować pedagoga, wychowawcę, dyrektora
- natychmiast wezwać rodziców / opiekunów ucznia, zmobilizować ich do wykonania badań i przedstawienia ich wyników w szkole oraz podjęcia działań w kierunku pomocy dziecku
- w przypadku zagrożenia zdrowia i życia zapewnić opiekę pielęgniarki szkolnej lub wezwać pogotowie (tel. 999)

Stwierdzenia u ucznia utraty przytomności lub zapaści po środkach

odurzających

- wezwać pielęgniarkę, pedagoga (przez osoby trzecie)
- wezwać pogotowie (999) przez osoby trzecie
- udzielić pierwszej pomocy zgodnie z zasadami

Podejrzenia, że uczeń bierze narkotyki

- poinformować pedagoga szkolnego i dyrektora o spostrzeżeniach
- poprosić rodziców o natychmiastowy kontakt ze szkołą
- umówić spotkanie rodziców, wychowawcy, pedagoga

Procedura interwencyjna w przypadku licznych nieobecności (wagary)

- indywidualne rozmowy wychowawcy z uczniem
- kontakt z rodzicami, informacja o frekwencji
- opieka pedagoga nad uczniem, skierowanie do odpowiednich instytucji (sąd)
- nagana wychowawcy w obecności klasy
- nagana dyrektora szkoły
- skreślenie z listy uczniów

Każdy przypadek wagarów należy traktować indywidualnie i poddać szczegółowej analizie.

IX. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych

Nazwa instytucji	Telefon	Formy współpracy
Poradnia Psycholog-Pedagogiczna		<ul style="list-style-type: none"> • terapia indywidualna • terapia rodzinna • poradnictwo • grupy wsparcia • konsultacje logopedyczne i psychologiczne
Policyjny Telefon Zaufania		<ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie i uzyskiwanie informacji na temat odpowiedzialności młodzieży, postępowań policji • zgłaszanie przestępstw
Komisariat dla dzielnicy naszej szkoły		<ul style="list-style-type: none"> • monitoring terenu wokół szkoły • spotkania z Radą Pedagogiczną i uczniami • profilaktyka uzależnień
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci		<ul style="list-style-type: none"> • praca na rzecz dzieci • wspieranie rodziny w zadaniach wychowawczych
Przychodnia Zdrowia Psychicznego		<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie problemów dotyczących zdrowia psychicznego, np. stres, anoreksja, bulimia, uzależnienie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych • adopcje • pomoc materialna rodzinom
Punkt Konsultacyjny MONAR		<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo • konsultacje w zakresie uzależnień
Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii		<ul style="list-style-type: none"> • punkt konsultacyjny • poradnictwo psychologiczne

		<ul style="list-style-type: none">• skierowanie do ośrodków• działania informacyjne• szkolenia młodzieżowych liderów promocji zdrowia
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		<ul style="list-style-type: none">• pomoc w zakresie ekonomicznym• pomoc psychologiczna rodzicom
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		<ul style="list-style-type: none">• działania profilaktyczne• wnioski na leczenie odwykowe

X. Ewaluacja programu

Cel ewaluacji:

- kontrola realizacji programu
- rozwój wiedzy o programie
- rozwiązywanie problemów powstających w czasie realizacji

Ocenię podlegają 4 elementy programu:

- zasoby, jakie są używane w trakcie realizacji (realizatorzy, nakłady finansowe, pomoc, materiały itp.)
- zastosowane strategie oddziaływań profilaktycznych (informacyjna, ewolucyjna, alternatywna, wczesnej interwencji itp.)
- osiągnięte wyniki bezpośrednio obejmujące widoczne zmiany przede wszystkim w strefie osobowości i zachowania
- osiągnięte wyniki "odroczone", czyli zmiany obserwowane w funkcjonowaniu psychospołecznym uczestników co najmniej w rok po zrealizowaniu programu

Program profilaktyki w ZS nr 1 przygotowano na cykl kształcenia. Ewaluację prowadzą osoby, które go tworzyły i realizowały.

Ewaluacja dzieli się na:

- kształcącą - skupiającą się na poprawie i wzmocnieniu programu nie tylko w fazie początkowej, ale w każdym momencie jego realizacji. Ma ona odpowiedzieć na pytania czy należy dokonać bieżących korekt określonych części programu? Informacji dostarczają tu obserwacje, ankiety, wywiady, rozmowy indywidualne.
- podsumowującą - prowadzona jest przez wyznaczone przez dyrektora grupy osób tworzących zespół. Przygotowuje on:
 - obszary, które podlegać będą ewaluacji,
 - narzędzia gromadzenia poszczególnych informacji,
 - analizę zebranych informacji,
 - ustala kierunki dalszego działania,
 - informuje o wynikach ewaluacji.

Ewaluacja podsumowująca ma dać odpowiedź na pytania:

- czy program powinien być kontynuowany ?

- czy jest efektywny, wartościowy, czy pozwolił osiągnąć wyniki zgodne z oczekiwaniami ?
- czy schemat programu był wszechstronny ?
- czy nauczyciele potrafili wykorzystać wszystkie zgromadzone w nim materiały?
- czy działania były jednoznaczne i właściwie dobrane, itp. ?

O wynikach ewaluacji zostaną poinformowani wszyscy pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie.